

Pegán Anita

Könyvtár és innováció

Vándorgyűlési interjú Figula Anikóval,
a Széchenyi István Egyetem győri Egyetemi Könyvtár
igazgatójával

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 44. Vándorgyűlését 2012. július 12. és 14. között rendezték meg Győrött, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár, a Kisalföldi Könyvtárosok és Könyvtárak Egyesülete, a Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár, a Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar könyvtára és a Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtár szervezésében. A helyszínt a Széchenyi István Egyetem biztosította.

A konferencia fő témája, illetve címe Stabilitás–innováció–inspiráció. Könyvtárak változó környezetben volt. Már akkor, amikor a Vándorgyűlés „nulladik” napján Figula Anikó igazgató asszonnyal beszélgettem, számomra egyértelművé vált, hogy a három fogalom közül az innováció lesz az, amelyik dominánsan jelenik meg ezen a Vándorgyűlésen. A két nap pedig bizonyította is számomra ezt a feltevést. De ne szaladjunk ennyire előre, hiszen nem is volt olyan régen, amikor még csak terv volt a Vándorgyűlés megszervezése. Anikóval innen kezdem a beszélgetést.

– *Hogyan jött az ötlet, hogy Győr legyen a helyszíne a 44. Vándorgyűlésnek?*

– 2008-ban indult egy TIOP-pályázat, amelyet eredményesen zártunk. Felépült az új épület, amiben a könyvtárunk is helyet kapott. Az eredmények bemutatása sarkallt minket arra, hogy idén helyet adjunk a Vándorgyűlésnek. Ezen kívül Győr városa óriási fejlődésen ment keresztül az utóbbi években. Azt gondolom, hogy van mit megmutatni a városból is. Ez utóbbi is inspirált bennünket. Végül pedig: húsz éve volt utoljára nálunk a Vándorgyűlés, úgyhogy épp ideje volt a könyvtárosokat újra Győrbe hívni.

Időzzünk is el egy kicsit az új könyvtár bemutatásánál! „A Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtárának életében 2011-ben új szakasz kezdődött. A TIOP 1.3.1-es pályázati konstrukció keretében, az Egyetem eddigi legnagyobb infrastrukturális fejlesztésének egyik legfontosabb beruházása az új

Egyetemi Könyvtár. 2011. január 28-án kezdtük meg a könyvtár átköltöztetését az új épületbe. A megfeszített munka eredményeként március 1-jén megnyitotta kapuit a nagyközönség előtt az új könyvtár. Ekkor még csak a régi könyvtárból áthozott 8 darab számítógép állt az olvasók rendelkezésére. A nyár folyamán elérhetővé vált a wifi, majd októberben folyamatosan került beüzemelésre a 247 darab vékonyklienses számítógép, majd az internet és végül az alkalmazások elérése. Az INNO-Share épületben a könyvtár a korábbinál legalább háromszor nagyobb területen, kb. 4500 négyzetméteren, 4 szinten helyezkedik el. A második emelet keleti felén most van kialakítás alatt a multimédiás rész és a kutatóhelyiségek” – áll a könyvtár 2011. évi beszámolójában.¹ Egyébiránt az egyetem két épülettel – az INNO-Share és az Új Tudástér nevével – bővült a pályázati pénzből, amelyek révén közel 13 000 négyzetméterrel, összességében 30 százalékkal nőtt meg az egyetem oktatási célú területe.² Az INNO-Share Regionális Tudástranszfer Központban található az Egyetemi Könyvtár, a Tudásmenedzsment Központ és a Járműipari Regionális Egyetemi Tudásközpont is. Figula Anikónak a Vándorgyűlés Műszaki Szekciójában, a könyvtár szolgáltatásait bemutató előadásából pedig az is kiderült, hogy hamarosan átadásra kerül a 2011-ben még el nem készült, második emeleti részleg. Azt is elmondta, hogy törekednek arra, hogy a könyvtár az egyetem „szíve” legyen. Jó irányban haladnak efelé, mivel a könyvtárat már most sem csak az információkért keresik fel az oktatók és hallgatók. Több alkalommal tartanak itt elektronikus vizsgáztatást, de a különböző szolgáltatásoknak és a kényelmes berendezésnek köszönhetően igazi közösségi téré is alakult a könyvtár.

– Mi határozta meg a Vándorgyűlés szellemiségét, tematikáját?

– Sokat beszélgettünk a tematikáról. Egyrészt az elmúlt időszaknak a közigazgatási változásai, újításai, másrészt az egyetemünkön, könyvtárunkban történt fejlesztések, illetve az egyetemünk mint helyszín adta a témát. A Széchenyi István Egyetem stabil alapokon nyugszik. A régió legdinamikusabban fejlődő egyeteme. Maga a dinamikus fejlődés hozza az innovációt. Az Audi-gyárral, illetve a nagyobb ipartelepekkel való együttműködésünk kiváló. Az innováció, inspiráció nagyon jellemzi mind az oktatók, a hallgatók és a könyvtárosok munkáját. A könyvtár és az egyetem – a fejlesztéseknek köszönhetően – tud biztosítani olyan innovációs teret, ahol a fiatalok valóban kibontakoztathatják képességeiket, megmutathatják saját elképzeléseiket. A háttér ehhez tökéletesen biztosított. Egyben Győrt is jellemzi ez a fejlődés. Nagyon aktuális ez a tematika számunkra. Reméljük, hogy a kollégák is nagyon sokat tanulhatnak tőlünk és egymástól, és lesz olyan előadás, ami valóban annyira inspiráló, hogy arra készíti a kollégákat, otthon is bevezessenek egy-egy újítást, fejlesztést.

---

1 Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtár honlapja. Beszámoló – 2011.
Online: <http://lib.sze.hu/2011> [Letöltés ideje: 2012. 07. 16.]

2 Forrás: A magyar gépjárműgyártók és -beszállítók honlapja. Új-Tudástér és INNO-Share a járműipar szolgálatában. 2011.01.26.
Online: <http://www.autopro.hu/egyetem/szechenyi-istvan-egyetem/uj-Tudaster-es-INNO-Share-a-jarmuipar-szolgalataban/1657/> [Letöltés ideje: 2012. 07. 16.]

– *Hogyan tudja a könyvtár támogatni az innovációs tevékenységet?*

– A könyvtár keretein belül működik a PATLIB Központ, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala kihelyezett szellemitulajdon-védelmi információs pontja, amely az Európai Szabadalmi Egyezményhez csatlakozott tagállamokban létesített hálózat része. Két kollégánknak, Bocskai Adrienn és Oross Adrienn dolgoznak a PATLIB-ben. Mindketten Szombathelyen végeztek információbróker szakirányon, valamint elvégeztek egy hatvanórás tanfolyamot a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalában. Ők nyújtják az információbróker szolgáltatást is. Nagy a partnerkörük. A céges partnerek és az egyetemen dolgozók is tudják, hogy a szabadalmaztatás és a szabvány témáiban itt erős, hatékony szolgáltatás működik. Szabadalmaztatási eljárás lefolytatásában is részt vesznek, ha szükséges. Most a Vándorgyűlésen a Tudományos és Szakkönyvtári Szekcióban be is mutatják ezt a szolgáltatást. Ezen kívül az egyetemi oktatók munkáját kari referensek segítik. Ez egy jól bevált rendszer. Az oktatók már tudják, melyik könyvtárhoz tartoznak, és tőle kérnek segítséget. Hozzánk tartoznak az Magyar Tudományos Művek Tárával kapcsolatos koordináló munkák is.

– *A munkában hogy jelenik meg az innováció?*

– A győri Pedagógiai Intézetben dolgoztam hosszú évekig, mielőtt 2006-ban az egyetem könyvtárába jöttem. A Pedagógiai Intézetben is folyamatosan újításokkal foglalkoztam. Főként minőségbiztosítással, és minősített szakértőként is dolgoztam. Időközben – 2005–2007 között – az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán végeztem el az informatikus könyvtáros mesterképzést. Az ELTE-n sokat tanultam. Kiszl Péter tanított nekünk minőségbiztosítást és menedzsmentet.

A Pedagógiai Intézetben szerzett tapasztalataimat, a különböző továbbképzéseken – nemcsak magyar, hanem holland és osztrák tanfolyamokon is – és az egyetemen tanultakat nagyon jól tudom hasznosítani a munkám során.

– *Visszatérve a Vándorgyűlésre: mit emelnél ki a programok közül?*

– Már a megnyitón illusztris vendégeink lesznek. Elsőként említhetem például L. Simon László kulturális államtitkárt. Köszöntőt mond Bakos Klára, az MKE elnöke. Beszédet mond Szekeres Tamás, egyetemünk rektora, Somogyi Tivadar alpolgármester és Major Ernő, a Megyei Intézményfenntartó Központ vezetője. A beszédek és a díjátadások után Bendzsel Miklós, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke *Nemzeti könyvtárügy: az emlékezet és képzelet fúziós erőműve* címmel tart előadást. Biztos vagyok abban, hogy nagyon érdekes előadást hallhatunk tőle.

A szekcióülésekről érdekes számadatokkal tudok szolgálni. Tizenkét szekcióban tartunk üléseket, amely rekordnak számít. És az összesen 84 előadás is hatalmas szám! Emellett, ami megint csak innováció, az az Audi Akadémia Hungaria Projekt- és Oktatóközpontba szervezett látogatás. A Műszaki Szekció programja iránt már jó előre nagyon nagy volt az érdeklődés. Reméljük, hogy mindenki be fog férni az ötvenfős keretbe, ugyanis ennél többen se a buszba nem férnek be, de az oktatóközpont sem tud fogadni nagyobb létszámú csoportot. Összességében elmondható, hogy az előadások, a témák, tematikák nagyon színvonalasak, és felkészült kollégák előadásait hallgathatjuk meg.

– *Milyen szabadidős programokkal készültetek?*

– Az *Innovációs séta* az egyetemet és a könyvtárunkat mutatja be. Emellett városnéző sétákkal és a Nagyboldogasszony Székesegyházban tartott orgonahangversennyel várjuk a kollégákat. A város sok más kulturális és szórakoztató programot kínál. Így például könyvtár- és múzeumlátogatást, sétahajózást, koncerteket, állatkert-látogatást, élményfürdőt.

– *Mi volt a szervezés legnehezebb része?*

– A számlázás volt a legnehezebb. Az universitasnál dolgozó kollégák azt mondták, hogy ennyire bonyolult számlázással még nem találkoztak, pedig már túl vannak jó néhány rendezvényen. Főként azokban az esetekben volt probléma, ahol egy főnél három költségviselő is volt.

Másik változás is volt a korábbi évekhez képest. Minden alkalommal Teveli Judit szervezte a kiállításokat, de idén hosszabb ideig külföldön volt, így ezt is magunkra kellett vállalni. A napi munka mellett nagy kihívás volt számunkra a teljes szervezés. Őszintén mondhatom, hogy megemelem a kalapom a kollégáim és a társ szervezők előtt. Nagyon sokat dolgoztunk, de bízom benne, hogy megérte.

Anikóval megbeszéltem, hogy a Vándorgyűlés után még néhány kérdést felteszek. Hiszen, úgy kerek a történet, hogy arról a jóleső érzésről, amikor a munka gyümölcse megéri, akkor is kifaggassam őt. Ezeket a kérdéseket már írásban küldtem el neki.

– *Hogy vagy most, a Vándorgyűlést követő héten?*

– Köszönöm kérdésedet, még fáradtan és felemás érzésekkel. Úgy érzem, hogy ami rajtunk múlhatott, azt megtettük, ami tőlünk független volt, nos, ott történtek kisebb-nagyobb hibák. Egy biztos: a szervezők, amit lehetett, megtettek azért, hogy sikeres legyen a Vándorgyűlés. Tulajdonképpen a Vándorgyűlésnek még most sincs vége, hiszen most következik a szolgáltatókkal való elszámolás és az értékelés, ami nagyon fontos lépés.

Közben a könyvtárban garanciális javítások és újabb beépítések kezdődtek. Még nincs vége ezeknek a munkáknak sem. Ezen kívül készülünk a 2012/2013-as tanévre.

Egyúttal szeretném itt megköszönni a maroknyi csapatnak (17 főnek) és a többi szervezőnek a munkáját.

– *Ki tudnál emelni egy-egy emlékezetes vagy megható pillanatot a Vándorgyűlésről?*

– Nagyon örültem annak, hogy sok fiatal volt közöttünk, akik érdeklődők voltak. Meglepett a szekcióülések látogatottsága, bár voltak előzetes jelzések erre nézve, mégis öröm volt látni, hogy minden szekció iránt milyen nagy az érdeklődés. És persze büszke voltam a kollégáimra, akik a Tudományos és Szakkönyvtári Szekcióban tartottak előadást.

– *Megosztanál-e az olvasókkal néhány hozzád érkezett visszajelzést?*

– Az eddigi visszajelzések alapján a vendégek nagy része összességében elégedett volt a konferencia szervezésével, a helyszínnel, az előadásokkal a szekció-

ülésekkel és a szabadidős programokkal is. A kérdőívek feldolgozását követően ennél többet tudunk mondani.

Jólesett azoknak a kollégáknak a visszajelzése, akik – bár tapasztalták a nehézségeket is – néhány mondatban mondtak köszönetet a szervezőknek, vagy azért, mert ők is szerveztek már ilyen nagy konferenciát, vagy azért, mert látták, tapasztalták, hogy mennyi munka fekszik benne.

– *Mit üzenél az egri könyvtárosoknak, a következő Vándorgyűlés szervezőinek?*

– A Vándorgyűlést csak a szervező intézmények teljes összhangjában lehet megrendezni. Fontos a többszörös biztosíték beszerzése a kínált szolgáltatásokhoz. Jó munkát és sikeres együttműködést kívánok nekik!

– *Köszönöm a beszélgetést és az írásban küldött válaszokat is!*

* * *

Végül, talán érdemes elidőzni egy kicsit az innováció fogalma körül. „Mi is az innováció?” – Ezt a kérdést az Innovációs sétát vezető Winkler Csaba, a stratégiai fejlesztési igazgatóság munkatársa tette fel nekünk. Felhívta a figyelmet, hogy több értelmezése is van a fogalomnak. Az Oslo kézikönyv szerinti definíció az alábbi:

Az Oslo kézikönyv harmadik kiadásának legfőbb változása a korábbiakhoz képest az innováció fogalmának szélesebb körű definiálása. A termék- és eljárás-innováción túl, az innováció új meghatározása a marketing-innovációt és a szervezési-szervezeti innovációt is felöleli:

„Az innováció

- új, vagy jelentősen javított termék (áru vagy szolgáltatás) vagy eljárás,
- új marketing-módszer, vagy
- új szervezési-szervezeti módszer bevezetése
- az üzleti gyakorlatban, munkahelyi szervezetben, vagy a külső kapcsolatokban.”³

És hogyan kapcsolódik össze a könyvtár és az innováció? Erre a kérdésre a választ a Vándorgyűlésen résztvevők valamennyien megkaphattuk.

(Az interjú 2012. július 11-én készült.)

---

3 Az innováció értelmezése a 2005. évben kiadott Oslo kézikönyv (Az OECD irányelvei a technológiai innovációs adatok gyűjtésére és értelmezésére. Oslo kézikönyv. Ford. Meszleny Ignáczné. Bp. Miniszterelnöki Hivatal, 66 p.) harmadik kiadása alapján. Összeállította Katona József. Magyar Innovációs Szövetség, 2006. szeptember 26.
Online: http://www.innovacio.hu/download/az_innovacio_ertelmezese_2006_09_27.pdf
[Letöltés ideje: 2012. 07. 16.]